

Psühholoogia magistritöö juhend

1. Magistritöö eesmärk ja koht õppekavas

Magistritöö on suurem uurimusliku sisuga töö, mis tuleb sooritada psühholoogia magistriprogrammi läbimiseks. Magistritöö kaitsnud üliõpilane oskab:

1. püstitada uurimisprobleemi ja töötada välja uurimisküsimused või hüpoteesid;
2. kavandada ja läbi viia uurimisprobleemi lahendamiseks sobiva uurimuse või analüüsida varem kogutud andmeid;
3. koostada teadusartikli vormis ülevaate uurimise teoreetilistest alustest, tulemustest ning järeldustest;
4. esitleda ja kaitsta tööd avalikul kaitsmisel.

Magistritöö maht on kuni 2018. aastal sisseastunutele 30 EAP ehk 780 töötundi ja alates 2019. aastast sisseastunutele 24 EAP ehk 624 töötundi.

2. Magistritöö teema valik ja tegemise üldine käik

2.1. Töö algab teema ja juhendaja valikuga hiljemalt **magistriõppe esimese aasta sügissemestril**.

Magistritöö võib olla kas empiiriline või teoreetiline uurimus.

Reeglina on tööde juhendajateks psühholoogia instituudi õppejõud. Magistritööd on otstarbekas teha teemal, mida juhendaja ise uurib ja valdab. Teema valikule aitab kaasa psühholoogia instituudi õppejõudude poolt **juhendatavate teemade nimekiri**, mis koostatakse igal õppeaastal ja pannakse välja üldiseks tutvumiseks.

Kui magistritöö juhendaja ei tööta Psühholoogia instituudis, siis tuleb juhendaja valik kooskõlastada magistriprogrammi juhiga, kes määrab tööle instituudipoolse kaasjuhendaja.

Planeeritavaks uurimuseks vajalikud uurimismeetodid ja -vahendid peaks olema üliõpilasele jõukohased ja kättesaadavad.

Magistritööl on ainult üks autor (mis ei välista tööd lähedastel teemadel või sama lähtematerjali kasutamist erinevate autorite poolt).

2.2. Teema valikul sõlmivad üliõpilane ja juhendaja juhendamise kokkulepped (lisa 1).

Juhendamise kokkulepped esitab üliõpilane aine "Magistritöö" veebipõhise õppe

keskkonnas **hiljemalt 31. jaanuariks**. Nimekirja magistritööde kirjutajatest koos töö esialgse pealkirja ja juhendaja nimega **kinnitab magistriprogrammi juht 15. veebruariks**.

2.3. Vajadusel taotleb üliõpilane uurimistööle eetikakomitee kooskõlastuse.

2.4. Magistrandil on tungivalt soovituslik esitada magistritöö sissejuhatus ja meetodi osade esmane versioon koos juhendaja allkirjaga **hiljemalt magistriõppe esimese aasta 31. maiks**. Juhendaja allkirja alusel väljastatakse magistrandile **4 EAP**.

Sissejuhatus ja meetodi esmane versioon on kirjalikult vormistatud teaduslikult põhjendatud tekst (kuni 10 lk), mis vastab APA (*American Psychological Association*) publitseerimismanuaalis esitatud nõuetele. Sissejuhatus esmane versioon tutvustab püstitatud uurimisprobleemi varasema kirjanduse kontekstis ning selgitab sellele magistritöös pakutavat lahendust. Meetodi osa esmane versioon tutvustab uurimisprobleemi lahendamiseks kasutatavaid meetodeid ning põhjendab nende valikut.

Magistrant laeb faili koos juhendaja (soovitavalt digitaalse) allkirjaga üles aine "Magistritöö" veebipõhise õppe keskkonnas hiljemalt 31. maiks.

2.5. Magistrant **võib** esitada esmase kokkuvõtte pilootuuringutest, andmekogumisest ja esmasest analüüsist koos juhendaja allkirjaga **teise aasta sügissemestril, hiljemalt 31. jaanuariks**. Juhendaja allkirja alusel väljastatakse magistrandile **6 EAP**.

6 EAP teenimiseks peab lisaks sissejuhatusetele juba olema tehtud tööd ka pilootuuringute, andmekogumise või ka esialgsete analüüsidega. Magistrant kirjutab nende töö osade kohta vabas vormis kokkuvõtte ja esitab selle juhendajale.

Magistrant laeb faili koos juhendaja (soovitavalt digitaalse) allkirjaga üles aine "Magistritöö" veebipõhise õppe keskkonnas hiljemalt 31. jaanuariks.

2.6. **Magistritöö vormistatakse teadusliku artiklina** (juhend vormistamiseks vt. allpool) ja esitatakse elektroonselt selleks määratud tähtjal. Töö peaks muuhulgas määratlema, milles seisneb autori panus.

Magistritöö võib ka baseeruda juba avaldatud või avaldamiseks vastuvõetud teadusartiklil või muul uuringuraportil, milles magistrandil on olnud magistritöö mahule vastav roll. Sellisel juhul tuleb siiski vormistada magistritöö sissejuhatav osa, milles vastatakse järgmistele küsimustele:

- millise probleemi artikkel/käsikiri lahendab;

- millised on uurimuse olulisemad tulemused ja järeldused;
- milline on autori panus selle töö juures.

Põhjendatud juhtudel võib magistritöö vormistus klassikalisest artiklist erineda (nt olla vormistatud ravijuhendi või programmina), kuid ka see tuleb varustada teaduslike kommentaaride, järelduste ja viidetega ning töö autori panus peab olema selge.

2.7. Terviklik magistritöö esitatakse juhendaja heakskiidul määratud tähtajaks kaitsmisele. Magistritööd kaitsakse avaliku väitlusega magistritööde kaitsmiskomisjoni ees.

3. Magistritöö vormistamine

Magistritöö **vormistatakse teadusliku artiklina**. Vormistamisel lähtutakse APA juhendist teadusartiklite vormistamiseks ja teksti kujundus võib järgida mõne APA standardi kohase ajakirja artiklite vormistust. APA juhendeid uuendatakse regulaarselt, lähtuda võib mitmetest värskematest, oluline on ühtne stiil.

Mõned erinevused APA juhendist:

- tiitellehe kujundus (vt. allpool toodud näidist);
- töö keel – töö tuleb kirjutada eesti- või inglise keeles, töö algusse tuleb lisada kokkuvõtte mõlemas keeles („Kokkuvõtte“, „*Abstract*“) ja mõlema juurde ka vastavas keeles töö märksõnad (*Keywords*) ja kirjatähtedega (*Sentence case* vormis) töö pealkiri.
- rea intervall on 1,5 ja põhifont Times New Roman 12 p;
- tabelid, joonised ja joonealused märkused tuleb paigutada teksti sisse sobivasse kohta (mitte töö lõppu); jooniste ja tabelite allkirjad ja pealkirjad kirjutada jooniste ja tabelite juurde (mitte eraldi leheküljele);
- pealkirju on soovitatav teha mitte üle 4 taseme;
- töö tuleb esitada .pdf failiformaadis.

Magistritöö pikkus on soovitatavalt umbes 25-30 lk ja see ei tohiks ületada 80 000 täheruumi ehk ligikaudu 40 lehekülge (kaasaarvatud tiitelleht, sisukokkuvõtted, viited kirjandusele ning magistritöö lisana esitatud täiendavad analüüsid). Mahu ületamine on põhjendatud juhtudel, kui täiendavalt lisatakse töö mõistmist toetavad katsematerjalid, küsimustikud vms näitlikud materjalid.

Magistritöö kokkuvõtte (*Abstract*) on kuni 200 sõna.

Töö vormistuse näidis: vt lisa 2.

NB! Magistritöö lõppu viimaseks leheks tuleb lisada tööle vastavas keeles lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks:

1. Lihtlitsents lõputöö elektroonseks avaldamiseks (tavaline)
2. Lihtlitsents lõputöö elektroonseks avaldamiseks alates... (avaldamisel tähtajaline piirang – vajalik ka õppeprodekaani nõusolek)
3. Lihtlitsents lõputöö elektroonseks kopeerimiseks säilitamise eesmärgil (tööd ei avaldata - vajalik õppeprodekaani nõusolek)
4. *Non-exclusive Licence to Reproduce Thesis and Make Thesis Public* (tavaline)
5. *Non-exclusive Licence to Reproduce Thesis and Make Thesis Public from...* (avaldamisel tähtajaline piirang - vajalik õppeprodekaani nõusolek)
6. *Non-exclusive Licence to Reproduce Thesis* (tööd ei avaldata - vajalik õppeprodekaani nõusolek)

Kui tööle on vaja seada avaldamise piiranguid, siis vastav taotlus õppeprodekaanile tuleb enda ja juhendaja(te) allkirjadega tuua/saata instituuti.

4. Magistritöö kaitsmine

Magistritöid kaitstakse avalikel verbaalsetel sessioonidel, mis toimuvad üldjuhul 2 korda aastas (jaanuaris ning mais-juunis). Enne magistritöö kaitsmisele pääsemist peab üliõpilasel **olema õppekava ülejäänud osas täidetud.**

Otsuse magistritöö **kaitsmisele lubamise** kohta teeb juhendaja. Juhendaja poolt kaitsmisele lubatud töö esitab üliõpilane **määratud tähtajaks** elektroonselt selleks loodud keskkonnas. Esitatud töö on lõplik; erandkorras võib kaitsmiskomisjon paluda/lubada mõne kriitilise vea parandamist peale kaitsmist.

Töö esitamise järel määrab kaitsmiskomisjon magistritööle retsensendi. Retsensioon peab instituuti ja töö autorini jõudma hiljemalt eelmisel tööpäeval enne kaitsmist.

Retsensioon annab üldise hinnangu üliõpilase tööle lähtuvalt alltoodud suurepärase magistritöö tunnustest (v.a. 12 kaitsmist puudutav tunnus) ja võiks mahtuda umbes ühele lehele. Lisaks võiks retsensioon sisaldada paari üldisemat küsimust või teemat, mida

retsensent tahaks kaitsmisel autoriga põhjalikumalt arutada, kuid kaitsmisel esitatakse ka täiendavaid küsimusi.

Magistritöö kaitsmise protseduur on järgmine:

- magistritöö autori ettekanne kaitsmiskomisjoni ees kuni 10 minutit;
- retsensendi arvamus ja küsimused;
- komisjoni liikmete küsimused;
- kuulajate küsimused.

Kaitsmiskomisjon koosneb vähemalt viiest liikmest. Selle koosseisu kinnitab instituudi nõukogu ettepanekul sotsiaalvaldkonna dekaan. Komisjoni võivad kuuluda lisaks instituudi vähemalt magistrikraadiga töötajatele teised vähemalt magistrikraadiga isikud, keda nõukogu peab vajalikuks komisjoni kutsuda. Komisjon teeb otsuseid lihthälteenamuse alusel, võrdsete häälte korral on otsustav komisjoni esimehe arvamus.

Magistritööd on hindelised (A, B, C, D, E, F).

Suurepärast magistritööd iseloomustavad järgmised tunnused:

1. Töö ülesehitus on selge ja loogiline. Töö alaosade sisu vastab pealkirjale.
2. Töö hüpoteesid või uurimisküsimused tulenevad loogiliselt sissejuhatuses esitatud teoreetilistest ja empiirilistest põhjendustest. Töö viitab teemakohasele ja kaasaegsele kirjandusele.
3. Töös on piisava täpsusega kirjeldatud andmete kogumise ja analüüsimise meetodeid ning põhjendatud nende vastavust eetikanõuetele ja uuringu eesmärkidele.
4. Töö tulemused on arusaadavad ning empiirilise töö puhul toetuvad korrektselt kasutatud statistilistele võtetele.
5. Töö järeldused on uurimisküsimuste ja/või hüpoteesidega selgelt seostatud.
6. Töö järeldused lähtuvad uuringu tulemustest ja arvestavad uuringu piirangutega, mis on selgelt välja toodud.
7. Töö uudsus ja/või olulisus on selgelt ja põhjendatult välja toodud.
8. Töös ei esine loomevargust (plagiaati) või teisi eetilisi küsitavusi (huvide konflikt, ebaselge autorlus jms).

9. Töös kasutatav keel on arusaadav, täpne ja korrektne.
10. Töö vormistus vastab APA standardile ja magistritöö juhendile;
11. Töö autori panus vastab magistritöö mahule (1 EAP võrdub 26 töötunniga);
12. Töö autor annab kaitsmisel tööst arusaadava ülevaate ning vastab sisukalt esitatud küsimustele.

Hinde kujunemisel arvestab kaitsmiskomisjon lisaks eeltoodud punktidele ka sellega, kui võrd hästi suudab töö autor oma seisukohti esitada ja kaitsta avalikul arutelul ning vastata esitatud küsimustele.

Magistritööd ei saa hinnata positiivse hindegaga järgmistel juhtudel:

- töö autorlus on ebaselge,
- töö on vastuolus teiste teaduseetika põhimõtetega,
- autori panus jääb alla magistritöö ettenähtud mahule,
- töö on tähtajaks esitamata.